

INTERVIEW Folckert van de Veen neemt na 32 jaar afscheid van 't Huys Dever in Lisse

'Er is maar één woontoren als deze in Nederland'

Nog niet zo lang geleden begroette Folckert van de Veen (67) twaalfhonderd bezoekers van 't Huys Dever tijdens de jaarlijkse Kastelendag in het Pinksterweekeinde. Dit jaar neemt hij op Tweede Pinksterdag na 32 jaar – door corona in stilte - afscheid als beheerder van de Lissese donjon.

Ed Olivier

Lisse ■ Maar helemaal weg is de gepensioneerde beheerder niet. Samen met oud-studiegenoot Cees van Biezen blijft hij onderzoek doen naar het reilen en zeilen van Reinier Dever en in het bijzonder diens Pruisenreizen in 1368 en 1380.

Na zijn middelbare schoolperiode in Haarlem studeerde Van de Veen geschiedenis en maritieme archeologie aan de Schotse University of St. Andrews, onder andere bij Geofrey Parker, een autoriteit op het gebied van de Tachtigjarige Oorlog. Terug in Nederland deed hij nog middeleeuwen en zeegeschiedenis aan de Universiteit van Leiden.

„Toen ik in 1988 afstudeerde, zag ik een advertentie voor deze baan in de krant. Ik solliciteerde en ben begonnen in maart 1989. Het was niet mijn plan om 32 jaar te blijven. Ik dacht, misschien komt er een keer een groter museum of een kasteel. Maar het is er nooit van gekomen. Vandaar dat ik er nog steeds zit.”

Over 't Huys Dever is het goed om te weten dat Reinier d'Ever het omstreeks 1370 bouwde. Zijn ouders en grootouders woonden al in Lisse, maar hoe en waar precies is onbekend. Reinier was een trouwe vazal van Hertog Albrecht van Beieren, oom van Jacoba van Beieren die haar laatste dramatische jaren doorbracht op het naburige Teylingen.

Kruistocht

Hoewel geregeld op oorlogspad was deelname aan een echte kruistocht naar het heilige land niet weggelegd voor Reinier Dever. Maar, niet getreurd, want naar het relatief dichtbij Litouwen reisden ook ridders en knapen om er met de bijbel of het zwaard te zwaaien. Alles met een vleugje middeleeuws toerisme,

Dever-beheerder Folckert van de Veen neemt na 32 jaar afscheid. „Het was een gekke baan, zes dagen per week.”

FOTO TACO VAN DER EB

„Ik dacht, misschien komt er een keer een groter museum of een kasteel

want er moest eten en drinken mee en het zoeken van slaappleaatsen viel ook niet mee.

Een groep enthousiaste liefhebbers onder leiding van streekhistoricus Pons Hülkenberg kreeg het voor elkaar dat de gemeente Lisse de ruïne van 't Huys Dever in 1978 restaureerde. Gerard Wassenaar was de eerste beheerder, Folckert van de Veen de tweede.

„Het was een gekke baan, zes dagen per week”, vertelt Van de Veen. „De eerste zeven jaar was ik in

diens van de gemeente Lisse. Daarna werd Dever overgedragen aan de Beheerstichting Buitenplaats Dever. In de beginjaren waren er buiten de openingsuren eigenlijk alleen de concerten. „Lekker luizenbaantje” zeiden sommige collega's, maar ze zagen je niet 's avonds om elf uur naar huis gaan na een concert.”

Concertseries

Als beheerder van het gebouw maakte Van de Veen de succesvolle concertseries en tentoonstellingen mee in de periode tot 2010. Toen de belangstelling voor de concerten terugleefde besloot de beheerstichting deze evenementen niet meer zelf te organiseren, maar Dever op aanvraag beschikbaar te stellen, ook voor huwelijken, lunches, feestjes en vergaderingen. In zijn jaren als beheerder heeft Van de Veen daarnaast nog duizenden scholieren rondgeleid in het monumentale gebouw.

Wie in 't Huys Dever rondkijkt,

ziet ook iets van de belangstelling van de beheerder voor middeleeuws wapentuig. Er hangen replica's van harnassen en maliënkolders aan de muren. „Ik was in het Legermuseum in Delft voor een tentoonstelling over de riddertijd en raakte aan de praat met Jeroen Punt, een van de curatoren van het Nationaal Militair Museum. Hij kwam hier, omdat hij geïnteresseerd was in de hertenkop die hier hangt. Zo is het gekomen dat we in de loop der tijd allerlei spullen van het Legermuseum hebben gekregen, zeker nadat het museum naar Soesterberg verhuisde. Er zijn door het museum ook filmopnamen gemaakt in 't Huys Dever voor een special over het huwelijk van Clara van Haeften. Die film kun je hier boven op zolder nog steeds zien.”

Midwinterfeest

Ruim tien jaar geleden introduceerde Van de Veen verschillende zogeheten Re-enactmentgroepen bij 't

Huys Dever: mensen die de middeleeuwse leefomstandigheden als hobby hebben en op verschillende plaatsen optreden. „De leden van de groep 'De Landen van herwaarts over' wilde hun midwinterfeest hier houden. In ruil daarvoor traden ze voor ons op tijdens de landelijke Kastelendag. Er kwamen veel mensen op af en het vormde een geweldig leuke combinatie met het broodbakken in onze houtoven door de Lissese bakker Koos den Butter.”

Folckert van de Veen kan het niet vaak genoeg zeggen: „Dever is een unieke middeleeuwse woontoren, hè. Er is maar één Dever. Natuurlijk, er zijn wel meer torens in Nederland met een platte en een ronde kant, maar die waren onderdeel van een oude stadsmuur of een kasteel. Het gebouw moet zoveel mogelijk worden gebruikt. Voor educatieve doeleinden, maar ook voor een stukje cultuur. Wat mij betreft met een beetje oog voor de geschiedenis van Dever.”